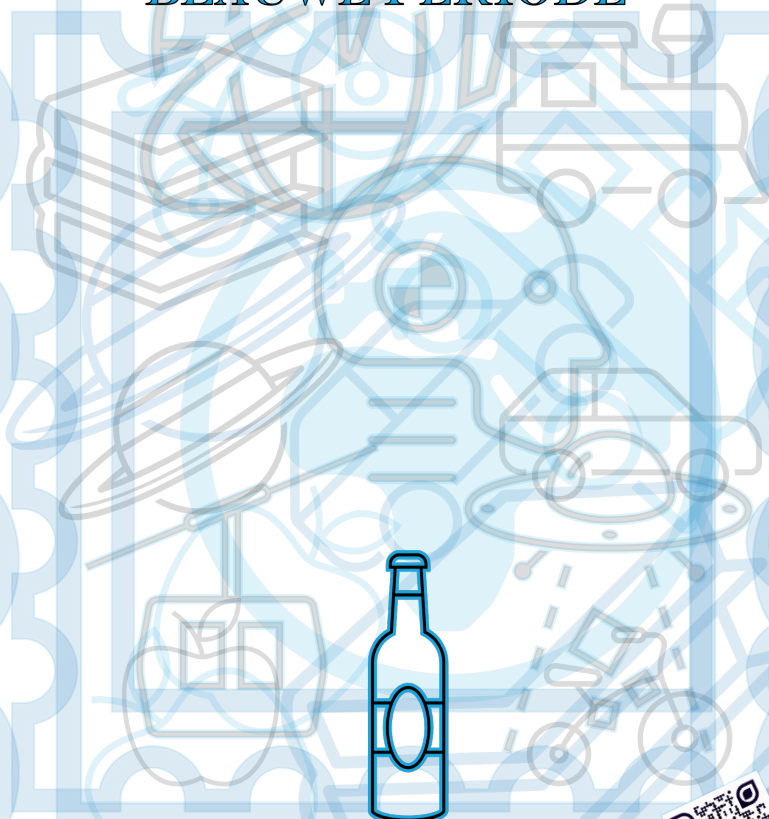

T'SJILL
KUNSTENTHUIS
SPAARKAART
BLAUWE PERIODE

SPONSORED BY
MAGNOLIA 25
BOOK YOUR TABLE NOW

LOVE
THE WINE
YOU'RE
WITH !

T'SJILL

KUNSTENTHUIS
SPAARKAART
BLAUWE PERIODE

REGLEMENT:

1. HET REGLEMENT KAN TEN ALLEN TIJDE DOOR T'SJILL ZONDER VOORAFGAANDELIJKE VERWITTING GEWIJZIGD WORDEN.
2. VEROORDEELDE FRAUDEURS, WITTE BOORDCRIMINELEN, ZAKKENROLLERS... KRIJGEN NA BEKENDMAKING VAN HUN DEELNAME EEN APART FORMULIER TOEGESTUURD TENEINDE HET SPEELVELD VOOR IEDEREEN GELIJK TE HOUDEN.
3. ALLE SCHRIFTELIJKE KLACHTEN KUNNEN ENKEL EN ALLEEN NA AFLOOP AAN DE ORGANISATIE OVERGEMAAKT WORDEN.
4. DOEL VAN DE SPAARKAART IS DE ZEVEN ZEGELS VAN DE BLAUWE PERIODE TE BEMACHTIGEN.
5. EEN VOLLE SPAARKAART GEEFT U HET VOORKEURSRECHT TOT DEELNAME/FINANCIËLE PARTICIPATIE AAN DE VOLGENDE PERIODE.
6. DEELNEMEN IS BELANGRIJK, WINNEN OOK UITERAARD, VEEL SUCCES!

URSULLA VON CRAEN UND PLUMBER

SPONSORED BY
MAGNOLIA 25
BOOK YOUR TABLE NOW

LOVE
THE WINE
YOU'RE
WITH !

**HET GEWICHT
VAN
DROMEN**

Guy von Guillaume's

HET GEWICHT VAN DROMEN

Copyright © 2026 T'SjiLL PRODUCTIONS VERRINES BV

Auteur: GUY VON GUILLAUME'S

Jaar van uitgave: 2026

Druk: T'SjiLL PRODUCTIONS VERRINES BV

Vormgeving en lay-out: T'SjiLL PRODUCTIONS VERRINES BV

Redacteur: Mens Ergerjeniet in samenwerking met Open Intelligentie!

ISBN: 978 90 8371 910 8

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

VOOR JOU

Proloog

Even praten? – p.005

Inleiding

Chronologie & Realiteit – p.007 * Manuscript: Tweede Kerstdag 2022 – p.010
Manuscript: Huis van verhalen – p.020 * Opzet & Auteur – p.026
Synopsis – p.029 * Voorbarige conclusie(s) - 1978 – p.032
Voor & Na - Tomas – p.045 * Twee Kelken – p.061

Personages

Inleiding – p.075 * De Verhalenkonink – p.077
Jean-Baptiste Stooones – p.088 * Gorilla Gust – p.98
LollyPop – p.103 * Alcohol & Patje – p.107
Ursula – p.112 * Advocaten – p.121
Rechters & Machten – p.130 * De Psycholo's – p.132

De Roadtrip

Het Vertrek – p.143 * De Grens – p.149
De Vietnamees – p.155 * Het Spel – p.161
De Finale – p.168 * Nachtrit – p.172
Kamer 7- Sam – p.179 * Het Diner – p.184
De Duisternis – p.190 * 'Après-' Trip – p.197

Het Proces

De Gevangenis – p.203 * De Opbouw – p.209
Faust – p.214 * Dom toeval – p.218
God & Klein Piereke – p.224 * De Markt – p.230
De Koffiekamer – p.235 * Een Maat voor Niets – p.244
Kruis & Spijkers – p.255

De Jaren

Het Arrest/Vonnis – p.261 * De Hamer – p.266
(G)Een Vergelijking – p.275 * (G)Een Spelregels – p.285
Café De Zeebries – p.295 * Het Schakelbord – p.300
Werchter – p.306 * De Pseudoniemen – p.312
T'SjiLL – p.318 * NO-Therapy I & II – p.338 – p.354

Laatste

Hypotheses – p.363 * Magnolia 25 – p.369
Olijven – p.375 * Trip – p.379
Diner – p.385 * Oud Pad – p.393
Gesprek – p.397 * Enigma I & II – p.415 – p.431

Proloog

Even praten?

“Ik kan het alleen maar proberen, maar...”

Hij lachte om zijn eigen woorden, vulde verder aan: “maar je ziet dat in mijn eerste zin al twee ‘maar’-en kruipen én laat nu net dát de dualiteit zijn; het veelvoud van horizonten waaraan ik wil ontsnappen. Ik wil jou de duidelijkheid van het verhaal geven maar beseftevens dat elk woord mij verder van de waarheid dwaalt. Misschien ook de reden waarom ik er op een bepaald ogenblik de brui aan heb gegeven. Het ontglipte mij, lukte mij totaal niet om het verder dan enkele oppervlakkige schetsen nog trachten toe te lichten, om nog maar iemand, laat staan mijzelf, ook al ben ik schuldig, laat dat duidelijk zijn, te overtuigen van mijn kant van het verhaal...”

Laat het even duidelijk zijn dat ik geen enkel excuus wens aan te dragen. Er bestaat een groot verschil tussen begrijpen en begrip opbrengen. Voor alle duidelijkheid, mij gaat het om de eerste vorm, ‘begrijpen’, de tweede lijdt aan een beleefdheidsinfuus, hangt er ergens tussenin, biedt zich aan als één van de mogelijkheden; net daar waar begrijpen je onderdompelt, verbindt op een wijze die zelfs begrip opbrengen geheel kan uitsluiten. Deze helderheid van gedachten, dit zicht in, inzicht wil ik slechts aandragen, helemaal niet trachten jou ervan te overtuigen...”

Hij keek uit over het water.

“Ik heb het al vaak geprobeerd, dit zou de zevende versie kunnen zijn. Zeven, voor wie gelooft een heilig getal. Voor mij slechts het laatste station, de plek waar ik eindelijk geleerd heb een aantal zaken te zien. Ook al ben ik steeds sterk geweest in de analyse van mijn motivaties, verlangens, dromen, wensen en vervloekingen, vaak kwam de mist opzetten, vertroebelde het zicht. Dit is zoals eerder gesteld geen excuus, louter een vaststelling die zich de laatste jaren vanuit verschillende windrichtingen liet aandragen, verklaren...”

Zijn blik had op geen enkel ogenblik het water losgelaten.

Zij nam slechts zijn silhouet, het vaal gemis van kleur tegen een achtergrond van groen in zich op. Streelde zich door de lange haren maar liet op geen enkel ogenblik zijn blik aan haar ontsnappen, zijn stem droeg zich rimpelloos over het water, woorden die in voeling, toets, het oppervlak nauwelijks raakten, zonder verzuchting streelden.

“Ik moet terugkeren, omdat verhalen bij mensen een aanvang en einde kennen. Maar niets is wat het lijkt, alles kan met alles in verband worden gebracht, zonder intenties, motieven, belangen, verlangens kan welk verhaal dan ook niet ingevuld worden...”

“Ik twijfel of beter gezegd: ik heb steeds getwijfeld maar heb pas de laatste jaren deze twijfel tot een fundament van mijn redenering, mijn terugkijken verheven... zo ben ik tot de conclusie gekomen om jou slechts de bouwstenen van het verhaal aan te reiken, net om jou eender welke richting van interpretatie te ontzeggen. Wanneer we dan elkaar zouden terugzien, zou ik weten dat jij mij begrijpt en niet louter begrip opbrengt...”

“Ook al loop je het risico...?”

“Ook al loop ik het risico dat we inderdaad elkaar nooit zullen weerzien.”

Hij liet zijn blik terugkeren.

“Ik schrijf je elke week, tót we elkaar terugzien...”

“Of niet?”

“Of niet...”

Inleiding

Chronologie & Realiteit

Ooit heb ik manuscripten geschreven en, in alle nederigheid gesteld, er staken enkele goede stukken tussen maar de onderlinge samenhang verstrooide de aandachtige lezer in zulke mate dat de lezing in zijn geheel lichtelijk neurotische en pathologische kenmerken ging vertonen, vandaar dat ik deze, en dit is de allerlaatste poging, anders heb opgevat. Opgelet, ik verdien zeker mijn deel van pathologische kenmerken en aandoeningen! Maar sta mij toe eerst mijn verhaal te doen. Jouw oordeel aanhoor ik gaarne later, een later dat mij moet toestaan enige vrijheid in mijn verhaal in te bouwen. We hebben een plaats van gemeenschap nodig, dit is geen onuitgesproken libido-verlangen, laat mij verduidelijken: een gemeenschappelijke plaats, een rustpunt waar we tot kunnen terugkeren, een punt waar vandaan we de realiteit rondom ons kunnen beschouwen, waar onze ademhaling tot rust terugkeert.

Persoonlijk heb ik die vrijheid steeds, van kinds-af-aan al, gevonden in boeken, foto's, films, verhalen, een realiteit die mij aanstaarde doorheen een labyrint van karakters, letters die in verbeelding verschoven, niet loslieten, zich aanhechtten, hun aanwezigheid indrukten... je zal mijn liefde voor het geschreven woord, voor elk van de gelijnde, onderbroken klinkers, geformuleerde, geëxclameerde bestorven klanken meerdere malen ontmoeten, in elke verstild verscholen boekenwinkel, uitgestorven bibliotheken, tussen beiden verborgen paden van betekenis én verzet, locaties waar elk besef van tijd verdwijnt, neen, er niet toe doet, de koelte in de wonde, alles wat ik jou ooit heb willen geven maar slechts in onuitgesproken woorden wist te vatten. Ik ben het verleden niet vergeten maar leef in de hoop het te hebben overleefd, het zure beschrijft zich in de herhaling, de uitgesproken herhaling, ook ten overstaan van jou, omdat...

Omdat ik éénvoudigweg niet geloof!

Nooit heeft een woordvloed van klanken iets ongedaan gemaakt, is het geheugen gewist door een niet-aflatende stroom van ononderbroken letters, stopte iemands mening onder het dwangbetoog van een ander, en er bestaat geen betoog zonder aanhaling van de passie, geen gelaten stilte zonder inhoud... ik doe afstand van dit geloof, afstand van de mens-God-opdeling waarbij wij definitief veroordeeld werden tot de éénvoudige opsplitsing tussen polen: Noord-Zuid, Oost-West, Links-Rechts, Boven-Onder, Achter-Voor, Hemel-Hel, Zonde-Bevrijding, Ingang-Uitgang, Zwart-Wit, bedenk éénder welke aanduiding, er staat het tegenovergestelde tegenover. Een reflex ons aangeboren? Meegegeven door een opvoeding, een denkwijze die zich uitputte in tegengestelden, vermoeiend voor een humanisme dat zich onderdompelt in het wijwater van de multiculturele samenleving, waarbij de idee van een begin spijtig genoeg ook het einde aankondigt. Misschien ben ik, hoewel ik deze illusie van creatie of noem het van filosofisch betoog niet dien te koesteren, mijn positie als schrijver enigszins aan het overschatten, maar anderzijds dient de ongeremde pretentie, de wil om iets in het midden te werpen zich aan: laat ons als gemeenschappelijke ruimte, het punt waar we steeds tot terugkomen, op elk ogenblik waarop we samen verloren lopen in gedachten, bespiegelingen, ideeën, theorieën, verhalen, laat ons dan telkens hier terugkeren. Hier te Werchter, Werchterplein 25, het enige adres dat ik zal vernoemen, de enige echte

coördinaten die er absoluut niet toe doen: Breedtegraad 50°58'12.738", Lengtegraad 04°41'36.133" – het is niets meer dan een spel op de aardbol, en in alle stilte ook net alleen dat. Houdt dat beeld in gedachte vast en bedenk de mogelijkheden die dat biedt om los te komen van onze gedachten van elke dag: de tegenstellingen waartoe onze gedachtegang ons leidt, neem je even voor dat we niet meer denken in Out-In Werchter maar deze plaats beschouwen als een spel op de werldebol, én ik bedoel, stel je voor een spel met dikke kop, jij kan de kleur kiezen, op de werldebol: wat is het verschil?

Het verschil is éénvoudig wanneer je erover nadenkt: je kijkt niet langer van Noord-naar-Zuid enz... maar je horizonten zijn gegolfd, niets is rechte lijn, alles gegolfd, alles helt, alles verdwijnt op die immense bol, verbergt zich voor elke observatie, alles geweten en niets gezien, maar soms zou dit ook te éénvoudig zijn, nét omdat alles geweten en niets gezien zou zijn, de gedachte van een spectrum van 360° lijkt ons natuurlijk, aanvaard tot de graad waarin de zelfbegoocheling zich zetelt in routine, het ogenblik waarbij wij de helling verachten, in hoogmoed verloochenen, en uiteindelijk alles weer reduceren tot een vergelijking van twee extremen. Laat dat even zo, beeld je in op het buitenste puntje van een bal te staan en de invloed van alles om je heen te ondergaan, het is geen kwestie van evenwicht, het is een gevoel van ondergaan, meebewegen op de kracht van elementen, je kan niet vallen omdat je nog steeds niet beseft dat ook jij tot de bal behoort.

Het bovenstaande is geen vrijwaring voor enige vorm van verwarring, obstructie of enige andere vorm van misinterpretatie en mocht je onderweg toch het pad uit het oog verliezen, wij vinden elkaar in Werchter weer. De spel op de werldebol staat in Werchter ingepland. Het kon overal elders geweest zijn, maar het kleine tafeltje van waarachter ik jou dit schrijf staat in één van de oudste huizen van dit dorp. Visgraat parketvloer, één grote eiken balk die van de straatzijde naar achteren de hele ruimte doorkruist, twaalf balken, vierkante kepers, die van de ondersteunende muren uit naar dit eiken centrum uitwaaiëren, twee grote, hoge, dubbele ramen aan de straat-plein-zijde. Het is, winter en zomer, de warmste ruimte van het huis, blootvoets of wol gesokt, met gesloten of zonder gordijnen, misschien ook daarom dat ik deze plaats verkoos voor de hoedanigheid waartoe zij nu dient. In alle eerlijkheid, er kwam geen andere ruimte in aanmerking, niet alleen omwille van de intrinsieke warmte die deze muren omvatten, uitstralen en in koelere dagen laten vibreren, neen, het droomgehalte, de mogelijkheid om hier een boek in de hand te nemen, te verdwijnen tussen de letters, lijkt aangeboren, zorgeloos, verleidelijk, muren die fluisterend de roep om kleur in zich dragen, kleine schilderijen, etsen, posters, afdrukken, langsheen de muren tot kniehoogte geschraagd witte Billy-Ikea-kastjes die meer ongelezen dan gelezen boeken bevatten, nog te ontdekken werelden die mij omringen, naar mij reiken, mij terugvoeren naar de eerste vraag die ons beiden naar elkaar liet staren, vragend de achterzijde liet omslaan en voor enkele tellen de overweging van een mogelijke overtuiging liet ondergaan, niets verleidelijker dan de belofte van het woord. Nooit heb ik er makkelijk aan kunnen weerstaan.

In de ochtend valt, als eerste, laag, het zonlicht van de overzijde van het plein naar binnen, laat mijn wereld tussen ontsluitende letters ontwaken, een ademhaling die het duister van zich af wil zetten, deugddoend het eerste licht in warmte omzet, een gloed die zich laat koesteren.

Het is een nood waaraan ik nooit eerder heb kunnen voldoen: de mogelijkheid om mij te omringen met werelden die nooit de mijne waren, ooit misschien zullen zijn, waarvan ik hoogstens gedeeltelijk deel zal kunnen uitmaken, maar ik heb die boeken rondom mij nodig, deels maken zij deel uit van de reis die dit boek maakt, deels zijn zij gesprekspartners voor mij. Niet dat zij deel uitmaken van mijn verhaal maar zij brengen mij tot een plaats waar alles bespreekbaar is, een terrein buiten het aardse, tussen verbeelding en realiteit, misschien de afstand die ik nodig heb om jou mijn verhaal te brengen, het doorbreekt het gevoel van mij met éénzaamheid omringd te weten. Weet dat elke letter die ik schrijf aan jou gericht is: het kunnen anekdotes zijn, in de eerste, derde persoon, kortverhaal, té romantische reflecties, parabels zonder morele inhoud, etsen van indrukken, lyrisch, episch, dramatisch, kortom in welke literaire vorm dan ook. Ik kan mij onmogelijk een traditie, bestaand stramien voor de geest halen dat mij toelaat het hele verhaal te brengen, niet omdat ik niet wil maar omdat ik niet kan. Wat ik wel kan en wil, is er een start mee maken: weet dat ik ooit, in een weliswaar vergaan verleden, getracht heb met het verhaal naar buiten te komen. Het waren knullige pogingen, maar ze zijn er wel geweest. De reden waarom er nooit van enig succes sprake kon zijn geweest, was geheel te wijten aan mijn eigen angsten. Ik kan mij niet van de overtuiging ontdoen dat het feit dat ik nu er wel voor klaar meen te zijn gelinkt is aan de erkenning van mijn diepste trauma's; velen zullen het angsten noemen en ik heb het gedurende lange tijd niet alleen zo ervaren maar ook zo bekeken, al kan je de laatste opéévolging ook perfect omkeren naar niet alleen zo bekeken maar tevens zo ervaren. De reden ook waarom ik meen dat een dieper begrip van mijn angsten/trauma's aan de basis lag van deze laatste poging of beter gezegd aan mijn overtuiging dat ik deze versie wel tot een succesvol einde zal kunnen brengen. Niet dat falen mij wereldvreemd is. Neen, verre van, én bespaar mij één ding: medelijden met mijn persoon is geheel misplaatst, zoals je verder op deze weg nog wel zal begrijpen: ik ben niet het slachtoffer, ik ben de dader!

Maar goed, ik heb ooit een manuscript de wereld in gestuurd, meer dan één zelfs. Een tekst die ver staat van wat er hier op papier verschijnt maar desalniettemin deel uitmaakt van het verhaal. Een aparte titel kan het misschien beter plaatsen, misschien ook niet. Maar ons verhaal dient ergens aan te vatten...

Manuscript

Tweede Kerstdag 2022

“Doet het er toe?”

“Nee, absoluut niet.

Kijk er naar...

Misschien beter nog,

Luister er naar.

Wat doet er toe?

Wat gebeurt er?

Wie is betrokken?

Het zijn woorden zonder betekenis,

Zonder inhoud,

Het meest inhoudsvolle van al

Is waarschijnlijk het vraagteken nog,

Maar de woorden zelf,

Die vier woorden

‘Doet het er toe’

Betekenen niets,

Niets zonder dat je meer invulling geeft,

De zin plaatst...

Maar eigenlijk neen,

Het doet er niet toe

En

Tevens draait alles er omheen”

Hij had het zichzelf voorgenomen.

Zoals hij zich had voorgenomen gewicht te verliezen, dagelijks fruit te eten, Überhaupt gezond te eten, alcohol te bannen, nooit meer diezelfde cafés te frequenteren, de nacht voor de dag te ruilen, de trillingen in zijn handen te stoppen, zich wekelijks te scheren, die stille manden achterstallige strijk de deur uit te dragen...

Hij keek in de spiegel en wist dat hem nog enkele dagen gegeven waren. De haartjes braken nog maar net weer door, hij wreef zich over de opschietende stoppels, poetste de tanden, spoelde, spuwde het water uit en telde de pillen. Zeven in de ochtend, drie in de avond. Opende de gordijnen, knipperde slechts luttele tellen tegen het winters doorbrekend zonlicht. Hij verkoos de ijskoude dagen, hij verkoos elke andere dag boven deze grijs-zwart doorzopen schemering die zich van ochtend tot avond kon rekken en nooit onder ging. Neen, bij vrieskoude had je blauwe dagen, licht gevuld met bevingen die je naar je zonnebril deden reiken, waarbij ondanks het status quo van bevroren grachten, beijzelde grashalmen, boomtoppen en struikgewas, de diepe

rust slechts ooit kon ontwaken, nooit versaagde maar zich liet wegzinken tot de bodems van beken en rivieren, beschut in de bedekte knoppen van de magnolia's, stilgevallen doorstroming van bomen om ooit met die bondgenoot hoog aan de hemel weer op te staan. Zelfs bij de meest snijdende vrieskoude droeg dit landschap dan toch nog iets gelukzaligs in zich waar deze ochtend de kasseistenen slechts de rottende adem van de nacht weerspiegelden. In de bovenzijden van de beukenhagen tooiden de laatste bladeren zich, klein, koper-bruin-rood doortrokken naar de afvalligheid die plaatsmaakte voor hun opvolgers. Het gaf, naakt, die enkele weken volledig doorzicht rondom het plein dat zich in een gedrongen rechthoek tussen kerk en bejaardentehuis plooidde. De beide korte zijden die deze twee instituten tegenover elkaar plaatsten waren enigszins correct geometrisch opgenomen, waar je ook van deze instellingen niets anders had kunnen verwachten, de lange zijden daarentegen trokken met vooruitspringende en terugvallende gevels, gapende groene ruimten en opsplitsende, weglopende stegen de lijnen naar het lot van de wisselvalligheid. Slechts de langs de binnenzijde van het plein aangebrachte begroeiing, langs drie zijden, rijen traag opschietende esdoorns hielden enige geometrische illusie in stand.

Hij draaide het hoofd, plooidde het tegen de vensterstijl om de blik zover mogelijk tot de andere, uiterste hoek van het plein te kunnen plooiën. De koude bakker op het hoekje tegenover de kerk, plaatste 's ochtends steeds een lange, smal opgetrokken rode wimpel voor de deur. Zo'n spul dat drie meter hoog reikte, je dadelijk associeerde met de wimpels van een Beach-club, zich slank van basis doorheen de wind sneed, geplaat in een gebetonneerde paraplubasis die de koude bakker schrijlings kantelend elke ochtend tot op de rand van het voetpad versleepte.

Deze ochtendlijke rekoefening vanachter zijn badkamerraam bespaarde hem, als klant, tijdens deze eindejaar periode met wisselende openingsuren, een eventueel, nodeloze verplaatsing. Het foldertje met het Kerst- en Nieuwjaarsaanbod was er wederom in geslaagd dezelfde bereidingen in andere verkleinwoorden te gieten en een misplaatste sfeer van culinaire vernieuwing uit te stralen; bijhorende afbeeldingen van kerstballen, hulst met schitterende sneeuwomranding en het niet te missen Rudolfs-hoofd met bijhorende kerstmuts en feestneus, hadden hem verder elke toegang tot het document ontzegd, de hand laten grijpen naar één van de koelkastmagneetjes en de rest van de tekst met inbegrip van de openingsuren van elk licht ontzegd.

Het raam voelde lauw aan, de druk die hij tegen zijn wang uitoefende accentueerde de koude die de wind langsheen het huis sneed. Het had enkele dagen zwaar gevroren met temperaturen tot min vijftien graden Celsius. De plaatselijke vennen en grachten hadden één, hooguit twee dagen schaatspret geleverd waarna de temperatuur weer was opgelopen tot rond de tien graden. Het was, zoals enkele jaren reeds, té warm voor deze periode van het jaar. Eigenlijk steeds voor elke periode van het jaar, reeds gedurende jaren, bedacht hij bij zichzelf.

De thermostatische kraan stond al langer dan hij zich herinnerde geblokkeerd. 's Zomers en 's winters, 38°C, dezelfde temperatuur, steeds een ander gevoel. Het badwater liep. Hij hoorde hoe het warm water zich vanaf de gasboiler in de keuken, onderaan het gebouw, in de meest tegenovergestelde hoek van het pand, zich een weg zocht. Vanachter oude stenen, waar ze de nachtelijke koude verdreven, floten, zacht murmelend in hun behuizing, de bejaarde leidingen. In de absolute stilte van de eigen vergeten ademhaling voelde hij hoe het huis deze lichtste der bevingen van zich afschudde, het koude water zich door het warme liet inhalen en, nauwelijks zichtbaar, de eerste stoom aan de kraan ontsnapte.

Hij rook het zweet van het nachtelijk rillen in zijn pyjama. Het was meer dan insomnia, meer dan die onophoudelijke stroom van gedachten die hem wakker hield. Deze koude, deze bijna niet te verdrijven verlamming die hem vergezelde, was ook nieuw voor hem. In het verleden was hij er steeds in geslaagd om, hoe kort ook, de slaap te kunnen vatten. Integendeel zelfs, zijn continue staat van fysieke vermoeidheid liet hem toe overal te slapen. Als medepassagier in de wagen leunde zijn hoofd na enkele kilometers snelweg reeds tegen het raampje. In de trein, bus, metro, tussen twee shiften door, op éénder welk ogenblik van de dag of de nacht, nooit had hij langer dan enkele tellen de ogen dienen te sluiten om al de rest buiten te sluiten, om zijn ademhaling in het duister af te zonderen. Er was voor insomnia nooit een tijd of een plaats in zijn leven geweest. Misschien net daarom, bedacht hij zich nu; bestond er zoiets als het omgekeerde van insomnia, maar dan zijn eigen variant, ongetwijfeld een unieke, hoogst individuele vorm van hypersomnia of hyposomnie waarbij hij naast zijn workaholic bestaan nog slechts in afwezigheid van licht verlichting vond.

Al had het ook nooit werkelijk zo aangevoeld. Hij kon zich gewoonweg de tijd waarin hij uitgerust opstond niet meer voor de geest halen. Een verzuchting waaraan elke herinnering was ontkoppeld, elke drang naar bevrediging in het wilde weg hopeloos de verkeerde intenties, verwachtingen insnoerde om nooit weer bevrijd de ogen te openen. Het had iets van een gek paardje-over-spelletje, met dien verstande dat hij nergens ergens oversprong, dat hij geen hindernissen leek te nemen. Hij sprong ter plaatse en ook weer niet, liet zijn lichaam zich voorover buigen, bracht de armen in een hoekvorm tegen de flank, ademde in, sprong waarbij zijn gestrekte handen zich met volle kracht afzetten op de rug van zijn voorganger die dubbel gevouwen stond en met zijn handen zijn knieën omvatte om de druk van zijn gewicht te kunnen opvangen, hij kwam neer, zonder herinnering aan de sprong, met steeds weer diezelfde gekromde rug voor zich. Steeds weer, weer en weer. Met telkens de idee van de eerste maal met de slijtage van de herhaling die hij met zich meedroeg, hij wist niet of het gevoel van wanhoop zich inééns aanbood of het zich had opgebouwd maar het had zich diep gekerkerd, versmacht met zenuwbanen van besef die zich aardden in elk aangehaalde intentie tot de volgende sprong waarop uiteindelijk de stilstand zich inzette...

Op elk ogenblik waarop hij rust leek te vinden, speelden de krachten van insomnia en haar hypervariant een eigen spel, waarbij hij tussen slaap en waken een duivels ritme danste op de beat van een trommel die slechts overstemmend twijfel galmde tussen de slagen door. Aarzelend, niet meer dan tastend wist hij doorheen het infiltrerend licht dag van nacht te onderscheiden, terug te brengen tot de essentie van helderheid en het schijnbaar ijl vertrouwde onbekende. Evenzo drong het zich op met die ijzingwekkende kilte, richtingloos, schijnbaar zonder oorsprong, niet te herleiden, ingeademd, verdampend via poriën uitgesmeerd, zich in zuurte in lichaamsholtes vestigend. Nooit voorheen echter hadden zijn voeten en handen zo ijskoud aangevoeld bij slapen of waken, het maakte geen enkel verschil. Hij had zijn arts erover aangesproken maar die had slechts geluisterd en de rekening bereid op het ogenblik waarop hij de suggestie aanhaalde dat dit eventueel te maken kon hebben met de drie anti-Covid vaccins die hij reeds gekregen had.

De idee alleen al deed de gevoelstemperatuur in de ruimte drastisch dalen. Er veranderde iets bij de man in de witte jas. Zijn onverstoorbare natuur die hij aan zijn opleiding van negen jaar ontleende, wankelde, liet even ruimte om de ondankbaarheid, waarmee hij zich reeds maanden geconfronteerd wist, te ventileren in een in de meest extreme termen afwijzen van

deze suggestie. Kort overhandigde hij de rekening, ontving het geld, zich herpakkend stond hij op, voor zich uit mompelend, stapte hij naar de deur die hij ten teken van afronding van de consultatie opende. Zijn uitgestoken hand liet geen twijfel bestaan omtrent de geldende machtsverhoudingen binnen deze, niet mis te verstaan, 'zijn' muren. Al had de knal waarmee de deur van het kabinet achter hem dichtviel bij de patiënt toch een hemelsbrede glimlach tevoorschijn getoverd.

Wat niet wegnam dat ook nu weer zijn voeten quasi gevoelloos waren. Het warme water klotste er tegen aan, maar indien hij het niet met eigen ogen gezien had, had hij het niet geweten. Hij liet zich in het terugplooiend water glijden, voelde hoe in reactie zijn lichaam even kromp alvorens zich te ontspannen. Terwijl het waterpeil gestaag steeg dompelde hij zich langzaam wiegend onder. Kantelde van links naar rechts, weer terug, strekte de benen om zich vervolgens weer onderuit te laten zakken en de knieën boven het water uit te laten steken. Het bad was net groot genoeg om hem met gehoekte benen tegen de zijden onder water te houden. Hij klemde zich dan ook en dreef met het hoofd tegen de achterzijde aan. Voelde hoe de warmte van de grote gietijzeren radiator zich met de stoom van het water begon te vermengen, de laatste koude uit de ruimte sloeg, de ruiten en de langwerpige spiegel boven de lavabo begonnen te beslaan. Een warme vochtigheid die bij het inademen net boven de waterspiegel ook zijn longen betrad. Het versterkte slechts het drijvend gevoel, maakte hem bedrogen licht in het hoofd. Hij tastte naar zijn geslacht, onthield zich van de intentie verder te tasten, twijfelde slechts de spanne van de gedachte vooraleer zich languit te stretchen, zijn balzak te omvatten en de onderzijde met begraven nagels te krabben. Hij viel terug, schaamteloos, zonder de ogen te openen, vlotte, dreef, water zweefde totdat de herinnering aan gisteren hem overviel.

Het had éénder welke herinnering kunnen zijn. Al leek de geveinsde willekeur hem een rad voor de ogen te draaien waarbij het besef van de onmogelijkheid van keuze, de illusie van vrijheid van mogelijkheden hem er slechts toe dwong te aanvaarden wat hij trachtte te ontlopen. Vanuit een lang gerijpte obsessie van weken waarin hij geen gehoor van de uitgeverij had mogen ontvangen, was de idee bij hem opgekomen. Hetgeen op zich hem absoluut niet verbaasde maar desalniettemin enorm frustreerde. Hij had zich voorgenomen voor zijn vijftienvijftigste zijn eerste boek te publiceren. Het manuscript was keurig op tijd vertrokken maar nauwelijks de deur buiten had de twijfel toegeslagen. In die mate dat na dagen van halsstarrige volharding hij toch gewicht was en op zijn pc het manuscript terug geopend had. Hij doornam willekeurige passages, schatte in in welke mate de tekst hem wist mee te voeren, in hoeverre het verhaal erin sloeg hem bij de hals te vatten, welke fraseringen gegoten zaten in de verhaallijn, welke er wellicht bovenuit staken, er onderdoor gleden of het niveau van een kruideniersbriefje niet wisten te ontstijgen.

Hij had de datum kunnen markeren maar had daarvan afgezien, niet alleen om, ook al gaf hij dat niet toe, het noodlot te ontlopen én zeker niet uit te dagen, maar evenzo omdat één november, Allerheiligen, sowieso in alle kalenders gemarkeerd stond. Het was zijn ankerpunt, het startpunt waarvan de drie maanden begonnen te lopen. Nam de uitgeverij, wezen het via mail of telefonisch, binnen deze termijn geen contact met de inzender op, dan was het verdict negatief en volgde er ook geen verdere toelichting. Omwille van de veelheid van toegezonden manuscripten was het hen helaas onmogelijk om op elke inzending, of noem het maar eerder afwijzing, in detail verder op in te gaan. Dat waren éénvoudigweg de spelregels die hem waren meegegeven. Wat hem er niet van had weerhouden zich reeds tientallen keren of evenveel

verlopen dagen een voorstelling te maken van de door hen gehanteerde selectieprocedure. De redactie had ter begeleiding van het manuscript gevraagd om een korte inhoud van de tekst en tevens een korte schets van leven en intenties van de auteur, de term 'schrijver' was nét iets te hoog gegrepen, mee te sturen. Vreemd genoeg vormden deze bijkomende vragen hem het meest een bron van onrust waarbij hij, geheel in lijn met zijn achterdochtige natuur, deze twee teksten dan ook telkens weer voor zich had uitgeschoven. Uit eigen naam had hij nooit eerder een letter op papier gezet. Zijn pseudoniem laten wegvallen was nooit een optie geweest. Integendeel, moest er geen schuilnaam mogelijk geweest zijn was hij nooit aan deze onderneming begonnen. Ook al was dit zijn aanvankelijke ingesteldheid en was er ondertussen meer dan onvoorstelbaar veel water naar de zee gevloeid, het confronteerde hem met een zekere naaktheid daar waar hij zich steeds in inkt geborgen, bijna beschermd had geweten.

Het vroeg hem enkele weken vooraleer hij besepte dat hij in zijn schrijven, reeds veel eerder, zelf, van welke vorm van anonimiteit dan ook, afstand had genomen. Misschien was het ook deze drang die langzaam maar zeker het hoofd had opgestoken, die drang om eerst via verborgen dubbelwoorden, latere suggesties en nauwelijks verholten toespelingen de ware aard van het verhaal te onthullen. Neen, hij had verborgen, belogen, de toedracht in eigen woorden gegoten, tot een zekere vermoeidheid in combinatie met een verabsoluteerd Je-m'en-foutisme een einde had gemaakt aan wat hij ondertussen meer als een clownesk gedrag dan als een pseudoniem was gaan ervaren.

Al was ook dat niet de gehele waarheid. Hij was immers verknocht aan het pseudoniem. De naam zonder dewelke hij nooit een eerste letter, een eerste zin op papier had gezet. Het ging hem verder dan die woorden, verder dan pagina's en inkt. Het was voor hem de benoeming van De Ander geworden. Van diegene die hem steeds vergezelde, maar niemand ooit zag, van het tegenwoord dat zonder aanleiding binnensloop, hem wakker hield, nooit bedaarde, onafgebroken, onafhankelijk van welke reden dan ook een eigen betoog aanhield, tussen kern en zenit onaansprakelijk beklijvend, en in die zin, in die betekenis was zijn pseudoniem, Guy von Guillaume's, De Ander geworden. Meer nog was De Ander steeds meer naar voren getreden, of was Guy steeds meer op de achtergrond beland. Hoe het ook mocht wezen het was pas na het opsturen van het manuscript dat hij besepte dat beiden hem in hun zo eigen leugens en waanvoorstellingen, vervuld met de meest kleurrijke personages en verhalen, tot dezelfde bekentenissen dwongen. Wanneer hij door het huis dwaalde en besepte dat Guy buiten de monologen van het boek stapte, dat de vraag om antwoorden zich steeds meer op zijn eigen persoon toespitste en dat De Ander de overzijde van het spiegelgesprek had ingenomen, dat was het ogenblik waarop hij besepte dat hij reeds jaren hetzelfde boek schreef. Niet dat dit besef hem zomaar voor de voeten werd gesmeten, neen, het was het feit dat hij zich realiseerde dat hij in elk van de voorgaande manuscripten, het laatste inclus, telkens datgene waarover het werkelijk had moeten gaan, ontweken had. Het was telkens een plons geweest, de gezonken steen met perfect concentrische cirkels om zich heen die zich verder en verder van hun doel lieten weggrollen, uitdeinen tot het vlak zich herstelde tot.. tot wat er overbleef.. niets.

Niets van de tientallen Atomascrifftjes vol aantekeningen, setjes vul- en roller-pointpennen, inktpotten, personages, scènes, intriges, complotten, leugens en halve waarheden, motieven, verhaallijnen. Er zaten goede scènes tussen en natuurlijk ook minder goede stukken maar als ze al één zaak gemeenschappelijk hadden dan was het wel het feit dat hij niet durfde. Dat hij nu De Ander aankeek, zich beseffend dat de angstaanvallen nooit zouden wijken, dat de klamheid

van koud zweet de angstdoorregen nachten zou blijven beheersen, maakte dat hij eindelijk voorbij de einder van Het Einde, telkens op de laatste bladzijde, kon kijken.

Hij liet het water tot aan zijn lippen komen, sloot de ogen, haalde diep adem, liet zich langzaam naar de bodem zakken waarbij het elektrisch licht zich boog naar een groene duisternis waaruit stemmengefluister de herinnering aan lange kelpstengels naar boven bracht. De diepte peilde zich in het verlies van geluid, in het verlies van alles wat hij achterliet, wat hij nooit eerder had gedurfd, ging over van hel maar steeds meer afnemend gifgroen naar een warmer, meer omhullend, bijna tastbaar smaragd. Hij was nooit de kluizenaar geweest waarvoor hij zichzelf had gehouden. Neen, hij was een banneling geweest die ooit terug moest, die erger nog, ooit terug wou, een zwakte die hij meer dan enig andere verslaving had afgezworen. Een banneling, die met reden afstand had genomen maar zich voorbereidde op de onverwachte terugkeer. Onverwacht in die zin dat noch de mensen die hem zouden weerzien, noch hijzelf zich enig beeld konden vormen van wanneer, hoe of om welke reden dan ook, maar hij voelde dat het kluizenaarsbestaan zich telkens weer aan zijn rust onttrok. De houding van de totaal asceet trok hem aan in absolute termen, wat voor hem gelijkstond met een nihilisme waarvoor hij ieders jalousie wou slachtofferen maar waartoe hij zelf nooit wou toetreden, hij was éénvoudigweg niet tot het definitieve afscheid in staat. Nu nog niet. De mantel van de heremiet kocht hem tijd, liet zijn strijd weelderig woekeren achter een onverschilligheid die hem van deze wereld afkeerde maar niet vermocht zijn aardse besommeringen van zich af te zetten. Integendeel. Het was zijn persoonlijk labyrint met steeds weerkerende dromen, in herinnering gelaat loze liefdes, puberale schooljaren, legerdienst, gevangenis, die knagende jobs, kerkerende instellingen met hun piekfijn uitgedoste, gewetenloze executeurs, eindeloos dialoog gedreven psychiaters, smachtend in hun volharding, in hun ontkende onmacht: psychologen, muziek des duivels en het ritme van de angst dat hem genadeloos aanjoeg, verstofte vlaktes, verzengende littekens van schuld zich buigend en opwerpend naar de wind die in het zand nooit eerder bestaande patronen schilderde.

Hij liet zich dieper zakken, wist dat hij de ogen niet meer hoefde te openen, dat de dichtheid van het water hem omvatte, elk licht buitensloot. Hier had hij de rust die hij in zijn ademhaling niet meer wist te vatten. Het was zijn Engte die hem reeds jarenlang begeleidde en hem toeliet af te dalen wanneer hij dat maar wenste. Ze was er steeds geweest maar had zich aanvankelijk slechts in hoogste nood geopenbaard, hem laten wegzinken tot er iemand hem terugriep. Deze opening in Tijd, de zogenoemde Eerste Herinnering was slechts één van de vele: hij had met de ogen geknipperd maar kreeg ze niet open, deze halfslachtige pogingen moeten iemand niet ontgaan zijn want de verpleegster hielp hem één oog te openen, het rechter. De ziekenhuisgang blonk ijskoud, staal hel verlicht door nog ijziger TL-lampen die té snel trilden, hij voelde hoe zijn huid zich in minuscule puntjes verzette, haar stem klonk ver verwijderd maar zij merkte dat zij ook al was het quasi reactie loos, tot hem doordrong, grijsblauwe ogen die hem peilden, haar dondergroen pakje, hoofdkapje inclus, was het laatste wat hij zich herinnerde wanneer hij wegzonk.

Eén dag later was hij wakker geworden. Vierentwintig uur die geheel uit zijn bestaan waren geplukt. De kamer was donker en de contouren van het bed tot boven zijn romp getralied. Hij was zich van koude, noch van warmte bewust, voelde enkel een groot gewicht dat op zijn ademhaling drukte, knipperde met de ogen, verschoof moeizaam het hoofd, bemerkte het dik, wit plaasterverband dat vanaf de schouder tot en met de rechterhand omheen zijn arm was

aangebracht. Zijn vingers staken er doorheen, gekorst bloed dat omheen duim tot pink alles veranderde in één donkerrood-zwart aanlopende smurrie, hij trachtte ze te bewegen maar kon niet plaatsen of het verband dan wel het gestolde bloed hem elke bewegingsruimte ontnam. De ruimte begon zich in het duister in te kleuren, het groen verliet zijn ooghoeken, trok de waas over het leven weg, tot hij voelde hoe zijn lichaam zich heropstartte, zijn adem over zijn borst warmde en de drang om te urineren zich in zijn lies als een pijnschicht aandiende.

Hij was tien.

Het was 1978, koud en kil in een ziekenhuisgang die met glazen doorkijkmuren nog het meest deed denken aan de observatieruimte van een psychiatrische instelling. Hij fluisterde zacht 'Hallo?', herhaalde steeds iets luider zonder zijn bedekkende toon, zijn intentie om niemand ongewenst te wekken te verlaten. De verpleegster van wacht patrouilleerde, dook vanuit het niets naast hem op. De druk op zijn blaas liet hem slechts kermend toe in enkele woorden de situatie toe te lichten. Zij nam een grote glazen flacon, kantelde zijn bekken en greep foutloos zonder enige focus zijn geslacht, trok de voorhuid naar achteren en stripte zijn lul naar binnen, de flacon voelde gigantisch, de randen wel verwarmd maar de ganzenhals koud, zij hoorde niets, zij keek hem slechts één ogenblik aan, draaide hem de rug toe, het liep, het liep héél langzaam terwijl hij de steken voelde toenemen omdat de schaamte elk geluid wou vermijden, hij wou maar kon niet anders dan tegelijkertijd inhouden, vrijgeven met de handrem op, hij had geen beter idee dan te beginnen fluiten, héél zacht, dé hit van 1978, ABBA, 'Take a chance on me'. Zijn ritme loos wateren diende overstemd te worden, niet langer weerhouden te worden van de bruisende waterval die hij in gedachten voor zich zag maar iets moest de schaamte toedekken... Tot zij, hem bij zijn vrije schouder vatte, begon mee te fluiten, haar lippen dicht bij zijn oor bracht...

*"If you change your mind (take a chance)
(Take a, take a chance-chance) I'm the first in line
Honey, I'm still free (take a chance)
Take a chance on me (take a, take a chance-chance)"*

Hij voelde de bevrijding, hoe hij ondoordacht kon losbarsten, hoe de urine zich in de bellenblazende flacon tolde, in de weeromstuit zich naar boven wierp terwijl de pijnscheuten wegvielen en hij zich in schaamte dicht tegen haar aan schuurde. Het was het dichtst dat hij als tienjarige ooit tegen een vorm van seksualiteit had aangeleund. Hij voelde, rook haar, associeerde, viel terug en schaamde zich opnieuw wanneer zij geruststellend fluisterend zijn kind erectie uit de flacon tegen zijn buik terugplooidde, de sliprand er overheen tilde. Het zwaar glas voelde warm aan, wanneer zij het wegnam creëerde het tussen zijn benen een vacuüm waarin zij het laken liet terugvallen en hij, door bloedverlies verzwakt, in wegzonk... hij hoorde ABBA wegdeemsteren op de achtergrond en voelde hoe zij zich over hem heen boog en hem toedekte. De nacht hervatte.

De slaap was gekomen bij het wegvallen van zijn hoofd, van die kleine kanteling van zijn bekken die toeliet dat zijn borstkas met meerdere ribben zijn arm ondersteunde. Hij wist dat hij diep geslapen had, maar evenzeer was hij zich zeer helder bewust geweest van alles wat er rondom hem gebeurde: de verpleegsters die van shift wisselden, de baxters regelmatig kwamen controleren, hun handen over zijn voorhoofd plaatsten, met twee vingers en een klein horloge aan een kettinkje de pols namen, zijn familie die kwam waken, de arts die hem even wekte

om hem kort daarna te laten terugvallen. Hij wist dat hij ging ontwaken maar had nooit een andere plaats gekend waarop hij zich zo wist terug te plooiën. Hij was tien.

De herinnering aan gisteren riep hem terug. Hij kwam naar boven, voelde hoe de warmte in de badkamer de lucht vochtig gevuld had. De gietijzeren radiator aan de overzijde straalde doorheen het zwarte badlaken, hij stond op uit het bad, trok de stop eruit, draaide de ketting omheen de overloopknop, reikte naar de overzijde en sloeg zich het badlaken omheen de lenden.

Het huis was stil, vanuit de lavabo die dezelfde afloop met het bad deelde steeg er slechts een zacht gegorgel op. Hij strekte zich de vingers, balde de vuisten om vervolgens de vingers tot het maximum te stretchen en de binnenzijde van zijn handen tegen het koud oppervlak van de wastafel te drukken. In wintertijden deed het nét iets meer pijn, niet de koudste maar de vochtigste dagen lieten hun indrukken na. Wel gek als je bedacht dat er nét niets hem meer ontspande dan warm water. Maar die klamheid die zich in dit seizoen doorheen motregen en slagregens door wist te handhaven, in vlagen doorheen Stad en land dwaalde en zich tot op je botten wist in te slaan, verdreef elk ander gevoel. Hij had gemerkt dat deze koude nieuw voor hem was én ook al trachtte iedereen hem van het idee af te brengen dat dit ook maar iets met de Covid-vaccins te maken had, het leek hem allemaal net iets te veel toeval. Al had de energiecrisis de Covid-crisis naar de kroon en voorbij gestoken, bepaalde denkpatronen, reflecties en automatismen waren danig doorheen geschuifeld.

*Niets was meer als voorheen, er was geen status quo meer.
De pandemie had daarin verandering gebracht.*

De injecties als de wens om verder te gaan, gewoon verder te gaan zoals voorheen. Al was iedereen in een andere wereld wakker geworden. Hij noemde het het Post-Pandemic-Trauma, de wil om nét niet meer verder te gaan zoals voorheen, een ontheemd gevoel, voor het eerst voor de moderne mens die minder geëvolueerd bleek dan zelf ingeschat, helemaal niet losgekomen van het verstoten vroeger-was-alles-beter-syndroom, al was de afzet hevig, het doorknippen van deze band, deze reeds voor generaties vergezellende zekerheid plaatste de hem omringende personen voor het eerst in hun bestaan in een existentieel vacuüm. De kranten en andere media zwegen, artsen plooiden zich terug op hun beroepsgeheim, sociale zorgverleners vielen massaal uit terwijl de psychologische opsplitsing der individuen zich schaamteloos verderzette. Voor elke eigenschap een ziektebeeld, voor elk genie de vocabulaire dwangbuis waarbinnen het resultaat zich meedogenloos correct corrigeerde tot sublimerende voldoening van de al evenzeer geconditioneerde ouderlijke wil. Het aantal zelfmoorden was de statistieken ontgroeid, zelfverminking een hobby die zich slechts in het bizarre nog onderscheidde, muziek beperkt tot revivals van de decennia van de vorige eeuw, films met in de hoofdrol wagens die spraken en zich, in hun uiteraard eigen onbehouden taal, ter redding van de planeet tot de gehele mensheid richtten, stripfiguren die wereldwijd huizenhoge billboards inkleurden, deze infantiliserende van de massa's droeg zich op handen van gedirigeerde angst, allesoverheersende termen als veiligheid, gelijkheid... Stuk voor stuk woorden die het individu verpletterden, slechts om zijn zelfbehoud lieten knikken en in alle nederigheid zijn lotsbestemming lieten overdragen aan de Systemen. Er was niet één Systeem meer. Hij kon het geen toeval noemen maar bijna naar analogie met de opkomende, onafhankelijk opererende terroristische cellen en de duizenden, miljoenen servers die het internet draaiende hielden was er een gelijkaardig discours ontstaan dat zich gelijklopend over sociale media, wetenschappen en pseudoreligies had verspreid en

verankerd. Waarbij er voor het eerst in de geschiedenis aan deze beweging geen politieke partij ten grondslag lag maar een veel gesofisticeerder denken dat net trachtte te vermijden in de schijnwerpers te treden. De opkomst van fake news, de meest diverse complottheorieën, pseudo-wetenschappelijke artikelen, gecombineerd met de verabsolutering van de vrije meningsuiting die nooit eerder zo betoegeld werd, was uiteraard koren op de molen van een denken dat zich slechts in schaduwen kon ontwikkelen.

De politiek had hem nooit verder dan enkele krantenartikelen meegevoerd. Soms slechts nog maar tot de hoofdtitels beperkt, vooral omdat hij er vroeger steeds van bespaard was gebleven, politiek had zijn spel nooit beïnvloed maar had hem nu geraakt in het enige wat hem nog restte: zijn werk. Ook al wist hij dat het veel verder ging dan dat éne woord, toch was dit wat hem betrof allesomvattend én voor een buitenstaander alles waar hij belang bij had. Geen verdere verklaring verschuldigd. Hij haalde diep adem, opende de badkamerdeur en voelde hoe de koude hem op het lijf sloeg, draaide zich om en deed twee passen terug, draaide de kraan van de gietijzeren radiator toe en sloot vervolgens de badkamerdeur achter zich om de warmte zo lang mogelijk besloten te houden. De rest van het huis verwarmde hij, om vrieskoude te voorkomen, minimaal. Slechts de ruimtes die hij het meest gebruikte liet hij al wel eens op temperatuur komen. Eigenlijk betrof het simpel gesteld zijn bureau in de parketkamer, waar hij het grootste gedeelte van de tijd stil zittend achter de computer doorbracht en tweemaal twintig minuten per dag de badkamer. Hij moest die koude uit zijn botten geslagen krijgen!

De oorlog in Oekraïne had de gasprijzen astronomisch gekatapulteerd. Alleen al de maandelijksse voorschotten maakten dat hij het financieel plaatje nog amper rond kreeg. De eindafrekening van het afgelopen jaar, gepresenteerd midden december als betrof het een vervroegd kerstgeschenk, had hem naar adem doen snakken. Hij had de koelingen stilgelegd, de diepvriescel ontkoppeld, alle andere elektrische toestellen uitgezet. De temperatuur in het huis naar zestien graden laten zakken en op zoek gegaan naar overnemers voor toestellen en huurders voor het restaurant. In alle tijden waren er ondernemers, mensen die op zoek waren naar een mooie locatie, een unieke gelegenheid. En, ook al was het huis niet ieders stijl, het had ongetwijfeld zijn charmes en een heel eigen karakter. Hoe het ook zijn moest, de energiecrisis had hem het laatste duwtje in de rug gegeven om Dozijn, het restaurant, definitief te sluiten. Al diende hij, op dit punt, zichzelf te corrigeren: het was nooit opengegaan. Iets wat hij zichzelf nooit hadden kunnen voorstellen én zichzelf ook niet vergaf.

Het parket blonk ijskoud onder zijn voeten, hij liep op zijn tenen, keek even naar buiten waar de magnolia in de tuin achteraan, de knoppen nog verborgen, het zwevend duisterend licht geheel beheerste. Vooraan, aan de straatzijde, kwam de zon op, waarbij het huis de tuin in zijn vroege schaduw schemerde, magnolia, bloempercelen en waterpartij zich steeds van de nodige tijd verzekerd wisten om de wereld van het licht te betreden. Het raam in de traphal, met zicht op de tuin, besloeg de eerste twee verdiepingen, slingerde zich helemaal tot onder het dak. Een geborstelde inox, half modernistische luster met cilindervormige peertjes beheerste het luchtruim. Een stukje antiek, naar het scheen, volgens de vorige eigenaar. Er waren vier kamers, de badkamer en, recht tegenover het groot raam aan de achterzijde, aan de voorzijde een kleine houten trap die naar de zolderruimte leidde. In de kleinste kamer zocht hij zich te midden zijn wasgoed de juiste stukken uit en haastte zich terug naar de badkamer. Hij was ermee gestopt, zeker alles wat hij onderaan droeg, nodeloos te strijken waarbij hij het zich makkelijker maakte door zich tot broeken en eens een occasioneel hemd te beperken. Hij kon of

wilde zich niet meer herinneren wie de hemden in het verleden voor hem geplooid had maar hij was de laatste jaren telkens de bovenste vier, vijf blijven gebruiken. Omdat hij er geen nood aan had, omdat hij ook het grootste gedeelte van de dag in zijn koksleren rondliep. Bij sollicitaties was dit echter anders, steeds geweest. Dan wist hij wel de juiste toon te raken, niet dat hij er om gaf, maar dat nam niet weg dat hij wel wist hoe zich te presenteren. En misschien meer nog, wist hij hoe hij diende over te komen, het presentatiespel waarbij het uiterlijk slechts een klein onderdeel vormde en alles draaide om het geheel. Tenminste wanneer je voorbij de eerste horde geraakte...

Hij draaide de laatste pagina om, stond op, wandelde doorheen de grote ruimte, trachtte de herinneringen van zich af te schudden, meer nog waren het gevoelens, want hoe zeer hij het ook had willen afstrijden, niet het oude huis, maar het schrijven was steeds meer een vlucht geworden, een strijdtoneel waarop hij elke soldaat kende, vaak niet verder dan het gehelmd gelaat kon kijken, maar hij kende de kleuren, de contouren, de diep verzonken, gerasterde blik, de uitgehamerde stalen lijnen van weerstand en verzet, de onderliggende beweegredenen die het gemis van elk gelaat konden dragen om zonder afbreuk in alle hevigheid op hem in te slaan, het dreunen van de galopperende paarden, het onophoudelijk bestoken van vestigingen, hij tastte naar het hoofd, opende de deur aan de voorzijde, stak het hoofd even de straat in, haalde diep adem, de lucht was nog helder, proper, van uitlaatgassen gespaard. De kleine voorstad, de dorpskern waarin hij woonde, het gehucht, de deelgemeente, hoe je het ook wilde noemen, lag op een iets verder gelegen plateau dan de Stad. Zelfs met de verkeerde windrichting had je hier bijlange na niet de verstikkende stank van auto's en vrachtwagens die in een onophoudelijke stroom de betonnen vlakke doorkruisten.

Wat hem met verbazing had getroffen was het feit dat je er aan kon wennen, je kon aarden in deze mengelmoes, dit amalgaam van continu brakende motoren, trillende verwarming, airconditionings, fabrieken, wegenwerken, lawaai spuiende dril- en tandartsboren, allen even kortstondige aanvallen op de menselijke psyché, alles in het teken van de vooruitgang die zich onzichtbaar naar voren drong, steeds verder, dieper omarmend. Vanochtend ontbrak elke verwijzing naar dit schouwspel dat zich nauwelijks enkele kilometers verderop afspeelde, de enige verwijzing naar dit menselijk drama was de snelweg die ook hier omheen de dorpskern sneed, vaart diende te minderen wanneer hij de rotonde naderde, maar het vooruitsnellend geluid van vertraging ingehaald door de aantrekkende krachten van versnelling na passage maakten dat geen enkele doortocht ongezien kon voorbijgaan. Vanuit een oneindig schakelbord hoorde hij de vrachten naderen, zacht zoemend vanop de achtergrond, nauwelijks meer dan de angst voor de mug die trillend de nacht inneemt. Nooit voorheen had hij zich kwetsbaar gevoeld voor geluid, ook al was het niet alleen het geluid dat hem insloot, het leek een samenzwering van zijn zintuigen die hem belette voor iets anders aandacht te hebben. Hij haalde diep adem, sloot de deur, stapte terug de parketkamer binnen, nam het tweede manuscript in handen.